

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
 ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
 «БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
 доц. Геруш І.В.

“ 01 ” 06 2020 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
 (СИЛАБУС)

з вивчення навчальної дисципліни

«Моделювання анатомічної форми зубів»

Фаховий коледж БДМУ

спеціальність (напрямок) – 221 Стоматологія

галузі знань – 22 Охорона здоров'я

освітній ступінь – молодший бакалавр

курс навчання – I (на основі повної загальної
 середньої освіти)

форма навчання - денна

кафедра терапевтичної стоматології

Схвалено на засіданні кафедри терапевтичної стоматології

“ 12 ” травня 2020 року (Протокол № 18)

Завідувач кафедри, доцент Батіг В.М.

Схвалено на засіданні предметної методичної комісії з дисциплін стоматологічного профілю

“ 14 ” лютого 2020 року (протокол № 3)

Голова предметно-методичної комісії Кузняк Н.Б.

Схвалено на засіданні предметної (циклової) комісії хірургічних та акушерсько-гінекологічних дисциплін

“ 29 ” травня 2020 року (протокол № 8)

Голова предметно-методичної комісії Петрович Г.В.

Чернівці, 2020

1.ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	Терапевтична стоматологія
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Максимів Олег Олегович – к.мед.н,асистент кафедри ортопедичної, maximiv@bsmu.edu.ua ; Чепишко Світлана Іллівна – викладач фахового коледжу БДМУ chepyshko@bsmu.edu.ua ; Алай Яна Станіславівна– асистент кафедри ортопедичної стоматології, викладач фахового коледжу БДМУ alai_iana@bsmu.edu.ua ; Гостюк Ангеліна Василівна- викладач фахового коледжу БДМУ horyniuk.anhelina@bsmu.edu.ua ; Вовк Інна Ігорівна - викладач фахового коледжу БДМУ vovk.inna@bsmu.edu.ua ;
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/terapevtichnoyi-stomatologiyi/
Веб-сайт кафедри	https://sites.google.com/bsmu.edu.ua/therapeutic-stomatology
E-mail	dentistry_ther@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Марка Вовчка,2
Контактний телефон	(0372)52-46-64

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Лекції	20
Практичні заняття	30
Самостійна робота	50
Вид заключного контролю	модульний контроль

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Програма вивчення навчальної дисципліни «Моделювання анатомічної форми зубів» складена відповідно до Стандартів вищої освіти України підготовки фахівці галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 221 «Стоматологія».

Предметом вивчення є вивчення основ відтворення анатомічної форми зубів. Предмет охоплює анатомію і фізіологію зубощелепного апарату, поняття про стоматологічні хвороби і їх ортопедичне лікування, основи зубопротезного матеріалознавства. Дана дисципліна формує поняття про анатомічну форму зубів та основні принципи відтворення їх форми, тобто моделювання.

Предмет включає в себе базові знання з охорони праці та вміння використовувати їх у своїй професійної діяльності.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-oczinyuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркових дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyz_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2 Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3 Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4 Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5 Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Назва дисципліни	Зміст дисципліни, необхідної для вивчення моделювання анатомічної форми зубів
Анатомія	Анатомія зубощелепного апарату
Фізіологія	Ембріогенез, анатомія та фізіологія зубів
Знімне протезування	Особливості анатомічної форми при виготовленні знімних протезів
Незнімне протезування	Відтворення анатомічної форми під час моделювання незнімних конструкцій
Зуботехнічне матеріалознавство	Види і принципи дії матеріалів для виготовлення стоматологічних конструкцій
Ортопедична стоматологія	Особливості виготовлення різних видів ортопедичних конструкцій при різних видах прикусу
Терапевтична стоматологія	Поняття про стоматологічні хвороби Класифікація каріозних порожнин по Блеку.
Ортодонтія	Особливості виготовлення ортопедичних конструкцій в дитячий період

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Мета та завдання навчальної дисципліни: вивчення зубним техніком будови зубних рядів верхньої та нижньої щелепи, анатомічної форми коронкової частини різних груп зубів, кількість і розташування їх коренів, взаємне розміщення зубів один щодо одного в зубному ряді, набуття навичок відтворення анатомічної форми окремих зубів та фрагментів зубного ряду різними матеріалами. Це забезпечує майбутньому фахівцю можливість відновлення форми зубів та зубних рядів за допомогою різних матеріалів: воску, металу, пластмаси, фарфору, що дасть змогу виробляти зубні протези різних конструкцій та способів фіксації в ротовій порожнині максимальної функціональної цінності.

6.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Моделювання анатомічної форми зубів» є:

- охорону праці та техніку безпеки в галузі;
- правила користування і профілактичного обслуговування інструментів;
- анатомічну будову зубних рядів верхньої і нижньої щелепи;
- поняття про контактні точки та контактні поверхні зубів;
- поняття про зубну, коміркову, базальну дуги на верхній і нижній щелепі;
- поняття про сагітальне і трансверзальне скривлення зубних рядів (оклюзійні криві Шпес та Уілсона);
- форму зубних рядів верхньої та нижньої щелепи;
- групи зубів, їх функцію;
- поверхню зуба;
- позначення постійних та тимчасових зубів зубною формулою;
- анатомічну будову зуба;
- екватор зуба, його розміщення на різних поверхнях зубів;
- поняття про клінічну й анатомічну шийку зуба;
- анатомічну будову коронкової частини зубів верхньої і нижньої щелепи, кількість та форму коренів;

- ознаки належності зубів до верхньої та нижньої щелепи, лівого та правого боків.
- моделювати за певними ознаками зуби верхньої та нижньої щелепи у збільшеному розмірі;
- моделювати коронкову частину зубів верхньої та нижньої щелепи у збільшеному розмірі;
- моделювати напівдугу фронтальної та бічної ділянки зубів верхньої та нижньої щелепи у збільшеному розмірі;
- відтворювати анатомічну будову зубів.
- відображати анатомічну форму зубів та окремих його поверхонь в малюнку.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ ДИСЦИПЛІНА

(взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами

компетентностей:

- *інтегральна:* здатність розв'язувати спеціалізовані задачі й практичні проблеми моделювання анатомічної форми зубів у процесі навчання, здійснювати аналіз отриманої інформації, що передбачає застосування теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні: ЗК.1; ЗК.2; ЗК.3; ЗК.4; ЗК.5; ЗК.7; ЗК.9; ЗК.10; ЗК.11; ЗК.12; ЗК.13; ЗК.14; ЗК.15; ЗК.16; ЗК.17; ЗК.21; ЗК.23; ЗК.24; ЗК.26; ЗК.27.

Шифр	Компетентність / програмний результат навчання
ЗК.1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК.2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК.3	Здатність планувати та управляти часом.
ЗК.4	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК.5	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК.7	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК.9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК.10	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК.11	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК.12	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК.13	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК.14	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК.15	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК.16	Здатність працювати в команді.
ЗК.17	Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК.21	Здатність працювати автономно.
ЗК.23	Навички здійснення безпечної діяльності.
ЗК.24	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
ЗК.26	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК.27	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

- *фахові:* ФК.2; ФК.5; ФК.8; ФК.9; ФК.10; ФК.12; ФК.14; ФК.18.

Шифр	Компетентність навчання
ФК.2	Здатність використовувати теоретичні знання та практичні уміння для виконання наказу-наряду лікаря-стоматолога.
ФК.5	Здатність усвідомлювати важливість самоосвіти та самовиховання в житті та діяльності

	зубного техника.
ФК.8	Здатність організувати роботу зубного техника: здійснювати підготовку стоматологічного устаткування й оснащення зуботехнічної лабораторії до роботи, контроль справності, правильності експлуатації.
ФК.9	Здатність застосовувати практичні знання та вміння для розв'язання завдань, пов'язаних з етапами виготовлення ортопедичних протезів і апаратів.
ФК.10	Здатність оцінювати якість виконаної роботи, виявляти причини, що приводять до технологічного браку, розробляти способи їх попередження та виконувати корекцію.
ФК.12	Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності до вимог санітарно-протиепідемічного режиму.
ФК.14	Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності до вимог санітарно-гігієнічного режиму, охорони праці, техніки безпеки та протипожежної безпеки.
ФК.18	Здатність усвідомлювати безперервність процесів навчання та професійного удосконалення.

Матриця компетентностей:

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+	+	+
2.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	+	+	+	
3.	Здатність планувати та управляти часом.	+	+		+
4.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	+		+	+
5.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	+	+	+	
7.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.		+	+	
9.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	+	+		+
10.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	+	+		+
11.	Здатність бути критичним і самокритичним.	+			+
12.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.		+		+
13.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	+	+	+	+
14.	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.		+	+	+
15.	Здатність приймати обґрунтовані рішення.	+	+	+	

16.	Здатність працювати в команді.	+	+	+	
17.	Навички міжособистісної взаємодії.	+		+	
21.	Здатність працювати автономно.	+	+		+
23.	Навички здійснення безпечної діяльності.	+	+		
24.	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.		+		+
26.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	+	+	+	
27.	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.		+		+

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна.

Компетентність	Результат навчч	Загальні результати навчання за вимогами НРК
ЗК.1	ЗР.1	Знати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання. Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти придбати сучасні знання. Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей. Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.
ЗК.2	ЗР.2	Застосовувати теоретичні знання та практичні уміння для виконання лабораторних етапів виготовлення зубних (знімних, незнімних, бюгельних, щелепно-лицевих) протезів і ортодонтичних апаратів.
ЗК.3	ЗР.3	Планувати та управляти часом в межах повноцінного робочого дня. Ергономічно проектувати робочий день, тиждень тощо.
ЗК.4	ЗР.4	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
ЗК.5	ЗР.5	Мати досконалі знання державної мови та базові знання іноземної мови. Вміти застосовувати знання державної мови, як усно так і письмово, вміти спілкуватись іноземною мовою. Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів державну мову. Використовувати іноземну мову у професійній діяльності. Нести відповідальність за вільне володіння державною мовою, за розвиток професійних знань.

ЗК.7	ЗР.7	Мати глибокі знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності. Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності. Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь.
ЗК.9	ЗР.9	Здатність застосовувати знання сучасних методів роботи в лабораторних та виробничих умовах, розвивати навички роботи з використанням сучасного обладнання сучасних матеріалів та сучасних теорій і методів.
ЗК.10	ЗР.10	Вміти здійснювати пошук необхідної інформації з різноманітних джерел фахового спрямування, здатність аналізувати та застосовувати необхідну інформацію.
ЗК.11	ЗР.11	Спираючись на певний рівень інтелектуальних знань та комплекс моральних особистих якостей, толерантно ставитися до протилежних думок, уміти брати участь у дискусіях при виборі оптимальних рішень з проблемних питань професійної діяльності, вміти самокритично оцінювати свою поведінку та результати діяльності.
ЗК.12	ЗР.12	Знати види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації. Вміти застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності. Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення результату. Нести відповідальність своєчасне використання методів саморегуляції.
ЗК.13	ЗР.13	Вміти застосовувати креативність під час виконання роботи, втілювати свої ідеї та доводити їх до конкретного практичного результату.
ЗК.14	ЗР.14	Застосовувати знання та вміння для розв'язання завдань, пошуку проблем та шляхів їх вирішення в професійній діяльності.
ЗК.15	ЗР.15	Вміння аналізувати отримане завдання, визначати правильну послідовність його виконання та приймати обґрунтоване рішення зважаючи на потреби та обставини.
ЗК.16	ЗР.16	Знання особливостей мистецтва спілкування в колективі, роботи в команді та застосування набутих навиків в практичній діяльності.
ЗК.17	ЗР.17	Ефективно формувати комунікаційну стратегію та міжособистісну взаємодію з пацієнтами, лікарями, в колективі тощо.
ЗК.21	ЗР.21	Здатність створювати сприятливий мікроклімат в колективі працюючи автономно та виконуючи завдання різного ступеня складності.
ЗК.23	ЗР.23	Знання змісту інструкції і положень, техніки безпеки та протипожежної безпеки під час здійснення професійної діяльності.
ЗК.24	ЗР.24	Проявляти ініціативу у виконанні поставлених завдань та вміння оцінити результати виконаної роботи.
ЗК.26	ЗР.26	Визначати та об'єктивно оцінювати виконану роботу на етапах роботи. Визначати та оцінювати етапи роботи зубного техника.
ЗК.27	ЗР.27	Спираючись на певний рівень інтелектуальних знань та комплекс моральних особистих якостей, толерантно ставитися до протилежних думок, уміти брати участь у дискусіях при виборі оптимальних рішень з проблемних питань професійної діяльності, вміти самокритично оцінювати свою поведінку та результати діяльності, і нести відповідальність за взяті

Результати навчання для дисципліни.

Компетентність	Результат	Компетентність / програмний результат навчання
ФК.2	ФР.2	Вміти застосовувати теоретичні знання та практичні вміння для виконання лабораторних етапів виготовлення зубних протезів і ортодонтичних апаратів.
ФК.5	ФР.5	Оцінювати важливість і демонструвати здатність до самоосвіти та самовиховання.
ФК.8	ФР.8	Знати основи організації роботи зубного техника. Уміти використовувати інформацію щодо експлуатації зуботехнічного обладнання, апаратів та інструментів, вчасно виявляти несправність та ліквідувати її.
ФК.9	ФР.9	Застосовувати практичні уміння для виконання етапів виготовлення зубних протезів (знімних, незнімних, бюгельних, щелепно-лицевих) і ортодонтичних апаратів.
ФК.10	ФР.10	Вміти застосовувати теоретичні знання та практичні навички для оцінки якості виготовленої конструкції, виявляти недоліки та способи їх усунення.
ФК.12	ФР.12	Дотримання санітарно-протиепідемічного та інфекційно-стерилізаційного режимів в зуботехнічній лабораторії.
ФК.14	ФР.14	Визначати та оцінювати фактори, які впливають на професійну діяльність у відповідності до вимог санітарно-гігієнічного режиму, охорони праці, техніки безпеки та протипожежної безпеки.
ФК.18	ФР.18	Постійно вдосконалювати свої вміння та навички, виходячи з діючих стандартів та нормативної бази МОЗ України.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 години 3.0 кредити ECTS.

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин, з них				Рік навчання	Вид контролю
	Всього	Аудиторних		СРС		
		Лекцій	Практичних занять			
Годин/ кредитів ECTS	90 год. / 3 кредити ECTS	20	30	50	1	
Модуль 1:	90 год. / 3 кредити ECTS	20	30	50	1	Модульний контроль

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Аудиторні		Самостійна робота студента	Індиві- дуальна робота
		Лекції	Практичні заняття		
Модуль 1. Моделювання анатомічної форми зубів.					
Тема 1. Моделювання анатомічної форми зубів, як основа майбутньої спеціальності. Ознайомлення з ключовими поняттями.	8,0	2,0	2,0	4,0	
Тема 2. Особливості анатомічної будови зубів верхньої та нижньої щелепи, правила моделювання анатомічної форми зубів.	12	2,0	2,0	8,0	
Тема 3. Підготовка 13 12 11 зубів до моделювання анатомічної форми воском. Правила нанесення воску на гіпсову модель.	7,0	1,0	2,0	4,0	
Тема 4. Підготовка 21 22 23 зубів до моделювання анатомічної форми воском. Правила нанесення воску на гіпсову модель.	7,0	1,0	2,0	4,0	
Тема 5. Підготовка 31 32 33 зубів до моделювання анатомічної форми воском. Поетапне моделювання анатомічної форми.	6,0	-	2,0	4,0	
Тема 6. Підготовка 43 42 41 зубів до моделювання анатомічної форми воском. Поетапне моделювання анатомічної форми.	6,0	-	2,0	4,0	
Тема 7. Підготовка 14 15 зубів до моделювання анатомічної форми воском. Поетапне моделювання анатомічної форми.	6,0	-	2,0	4,0	
Тема 8. Підготовка 24 25 зубів до моделювання анатомічної форми воском. Поетапне моделювання анатомічної форми.	6,0	-	2,0	4,0	
Тема 9. Підготовка 34 35 зубів до моделювання анатомічної форми воском. Поетапне моделювання анатомічної форми.	6,0	-	2,0	4,0	

Тема 10. Підготовка 44 45 зубів до моделювання анатомічної форми воском. Поетапне моделювання анатомічної форми.	4,0	-	2,0	2,0	
Тема 11. Підготовка 16 17 зубів до моделювання анатомічної форми воском. Поетапне моделювання анатомічної форми.	5,0	1,0	2,0	2,0	
Тема 12. Підготовка 26 27 зубів до моделювання анатомічної форми воском. Поетапне моделювання анатомічної форми.	5,0	1,0	2,0	2,0	
Тема 13. Підготовка 36 37 46 47 зубів до моделювання анатомічної форми воском. Поетапне моделювання анатомічної форми.	8,0	2,0	2,0	4,0	
Тема 14-15. Заключний модульний контроль	4,0	-	4,0	-	
РАЗОМ:	90	10	30	50	

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ п.п., дата	Назва теми	К-сть годин
1.	Особливості анатомічної форми зубів верхньої та нижньої щелеп.	2
2.	Правила моделювання анатомічної форми зубів.	2
3.	Моделювальні матеріали (воски). Вимоги до моделювальних матеріалів, склад і властивості природних і штучних восків Основні воскові суміші, що використовуються в ортопедичній стоматології.	2
4.	Основи моделювання з воску.	2
5.	Методи моделювання оклюзійної поверхні.	2
	РАЗОМ:	10

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п.п., дата	Назва теми	К-сть годин
1	Моделювання анатомічної форми зубів, як основа майбутньої спеціальності. Ознайомлення з ключовими поняттями.	2
2	Особливості анатомічної будови зубів верхньої та нижньої щелепи, правила моделювання анатомічної форми зубів.	2
3	Підготовка 13 12 11 зубів до моделювання анатомічної форми воском.	2

	Правила нанесення воску на гіпсову модель.	
4	Підготовка 21 22 23 зубів до моделювання анатомічної форми воском. Правила нанесення воску на гіпсову модель.	2
5	Підготовка 31 32 33 зубів до моделювання анатомічної форми воском. Поетапне моделювання анатомічної форми.	2
6	Підготовка 43 42 41 зубів до моделювання анатомічної форми воском. Поетапне моделювання анатомічної форми.	2
7	Підготовка 14 15 зубів до моделювання анатомічної форми воском. Поетапне моделювання анатомічної форми.	2
8	Підготовка 24 25 зубів до моделювання анатомічної форми воском. Поетапне моделювання анатомічної форми.	2
9	Підготовка 34 35 зубів до моделювання анатомічної форми воском. Поетапне моделювання анатомічної форми.	2
10	Підготовка 44 45 зубів до моделювання анатомічної форми воском. Поетапне моделювання анатомічної форми.	2
11	Підготовка 16 17 зубів до моделювання анатомічної форми воском. Поетапне моделювання анатомічної форми.	2
12	Підготовка 26 27 зубів до моделювання анатомічної форми воском. Поетапне моделювання анатомічної форми.	2
13	Підготовка 36 37 46 47 зубів до моделювання анатомічної форми воском. Поетапне моделювання анатомічної форми.	2
14-15	Модульний контроль.	4
	РАЗОМ:	30

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ п.п.	Назва теми	Кількість годин
1.	Охорона праці в галузі під час роботи в структурних підрозділах зуботехнічної лабораторії	4
2.	Будова зубних рядів. Зубні ряди верхньої та нижньої щелепи як єдине ціле. Анатомічна будова, ознаки належності зубів до верхньої та нижньої щелеп. Правила моделювання	8
3.	Відтворення анатомічної будови зубів 21, 22, 23, 24, 26 (коронкової та кореневої частин)	8
4.	Відтворення анатомічної будови зубів 32, 33, 35, 36 (коронкової та кореневої частин)	8
5.	Відтворення з мила напівдуги бічної ділянки зубного ряду верхньої щелепи (14, 15, 16, 17 — коронкова частина)	8
6.	Замальовування анатомічної форми всіх поверхонь кожного зуба верхньої та нижньої щелепи, оформлення альбому	14
	РАЗОМ:	50

14. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО МОДУЛЯ 1. МОДЕЛЮВАННЯ АНАТОМІЧНОЇ ФОРМИ ЗУБІВ.

1. Охорона праці та техніка безпеки в галузі.
2. Профілактичні заходи щодо усунення професійних шкідливостей під час роботи в зуботехнічній лабораторії.
3. Правила користування інструментами, раціональне розміщення їх на робочому столі техника.
4. Анатомічна будова зубних рядів верхньої і нижньої щелепи.
5. Поняття про контактні точки та контактні поверхні зубів.
6. Поняття про зубну, коміркову, базальну дуги на верхній і нижній щелепі.
7. Поняття про сагітальне і трансверзальне скривлення зубних рядів (оклюзійні криві Шпее та Уілсона).
8. Форма зубних рядів верхньої та нижньої щелепи в ортогнатичному прикусі.
9. Групи зубів, їх функції.
10. Поверхні зуба.
11. Позначення постійних та тимчасових зубів зубною формулою.
12. Анатомічна будова зуба. Екватор зуба, його розміщення на різних поверхнях зубів.
13. Поняття про клінічну й анатомічну шийку зуба.
14. Анатомічна будова центральних та бічних різців верхньої щелепи.
15. Анатомічна будова іклів верхньої щелепи.
16. Анатомічна будова малих кутніх зубів верхньої щелепи.
17. Анатомічна будова великих кутніх зубів верхньої щелепи.
18. Анатомічна будова центральних і бічних різців нижньої щелепи.
19. Анатомічна будова іклів нижньої щелепи.
20. Анатомічна будова малих кутніх зубів нижньої щелепи.
21. Анатомічна будова великих кутніх зубів нижньої щелепи.
22. Порівняльна характеристика форми центральних та бічних різців, перших і других малих кутніх зубів, іклів, перших і других великих кутніх зубів верхньої та нижньої щелепи лівого та правого боків.
23. Ознаки належності зубів до верхньої та нижньої щелепи, лівого та правого боків.
24. Взаємне розміщення зубів у зубному ряді відносно одне одного на фронтальній і бічній ділянці.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ДО МОДУЛЯ 1. МОДЕЛЮВАННЯ АНАТОМІЧНОЇ ФОРМИ ЗУБІВ.

1. Моделювання анатомічної форми зуба 11, 21.
2. Моделювання анатомічної форми зуба 12, 22.
3. Моделювання анатомічної форми зуба 13, 23.
4. Моделювання анатомічної форми зуба 14, 24.
5. Моделювання анатомічної форми зуба 15, 25.
6. Моделювання анатомічної форми зуба 16, 26.
7. Моделювання анатомічної форми зуба 17, 27.
8. Моделювання анатомічної форми зуба 31, 41.
9. Моделювання анатомічної форми зуба 32, 42.
10. Моделювання анатомічної форми зуба 33, 43.
11. Моделювання анатомічної форми зуба 34, 44.
12. Моделювання анатомічної форми зуба 35, 45.

13. Моделювання анатомічної форми зуба 36, 46.

14. Моделювання анатомічної форми зуба 37, 47.

Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання – форма організації навчання з метою поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

1. Створення стендів, рефератів, таблиць по тематиці.
2. Скласти реферат на тему, що не входить у план аудиторних занять (на вибір студента) та доповідь його на засіданні СНТ.
3. Друкування тез і статей

Самостійна робота регламентується робочим навчальним планом і виконується студентом самостійно поза межами аудиторних занять у вигляді підготовки до практичного заняття та вивчення тем, що розглядаються лише в плані самостійної роботи студента, написання рефератів, анотації, доповідей для виступу з повідомленнями на практичних заняттях, робота в зуботехнічній лабораторії поза межами навчального часу. Організація самостійної роботи забезпечується та контролюється викладачами кафедри.

15. МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

Метод навчання – спосіб подання (представлення) інформації студентові в ході його пізнавальної діяльності, реалізований через дії, які зв'язують викладача й студента. Основними методами навчання, що відповідають цілям вивчення навчальної дисципліни, є:

1. Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний

Цей метод включає :

- читання лекцій перед аудиторією з використанням мультимедійних презентацій;
- проведення вебінарів з використанням сучасних інтернет-технологій навчання.

2. Репродуктивний метод (відтворення)

Цей метод включає :

- проведення практичних занять з використанням електронних підручників, баз даних інтернет-ресурсів;
- застосування та фіксування вивченого на основі зразка або правила у робочих (протокольних) зошитах студентів;
- відтворення знань під час усного опитування студента;
- закріплення знань під час виконання практичної роботи;
- проміжний і підсумковий контроль знань з впровадженням тестового контролю знань.

3. Метод проблемного викладу

Цей метод включає :

- постановка проблеми з формулюванням завдання на основі різних джерел і засобів з наступним порівнянням точок зору, різних підходів під контролем викладача;
- проведення наукового пошуку щодо певної проблеми.

4. Дослідницький метод

Цей метод включає :

- самостійне вивчення літератури, наукових джерел, з наступним порівнянням точок зору, різних підходів під контролем викладача;
- проведення наукового пошуку щодо певної проблеми;
- навчально-дослідна і науково-дослідна робота студентів (на практичних заняттях, робота в СНГ кафедри, участь на конференціях, олімпіадах тощо).

5. Дискусійні методи.

Елементи дискусії (суперечки, зіткнення позицій, навмисного загострення й навіть перебільшення протиріч в обговорюваному змістовному матеріалі) можуть бути використані майже в будь-яких формах навчання, включаючи лекції.

Дискусійні методи виступають як засіб не тільки навчання, але й виховання.

6. Метод моделювання.

Це метод створення і дослідження моделей (модель зубного ряду, модель знімної конструкції тощо). Модель – це уявна чи матеріально реалізована система, яка адекватно відображає предмет дослідження і здатна замінити його так, що вивчення моделі сприяє отриманню нової інформації про цей предмет.

16. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ

Методи контролю:

Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку у процесі навчання для визначення відповідності рівня набутих студентами компетентностей, знань та умінь запланованим результатам навчання та своєчасного коригування освітнього процесу. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічними працівниками та студентами у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі використовується як викладачем - для коригування методів і засобів навчання, так і студентами – для планування самостійної роботи. Облік поточної успішності підвищує об'єктивність оцінювання результатів навчання студентів.

Він може проводитися у такій формі як:

- Усне опитування
  - Експрес-опитування
  - Фронтальне опитування
  - Тестові завдання
  - Бліцопитування
  - Тематичні атестації
  - Виступи студентів при обговоренні проблемних питань
  - Модульний контроль

Форма підсумкового контролю успішності навчання:

Підсумковий контроль проводиться на останньому практичному занятті. Здійснюється контроль теоретичних знань, набутих практичних навичок і вмінь. Максимальна кількість балів модульного підсумкового контролю дорівнює 80. Модуль вважається зарахований, якщо студент набрав не менше 50 балів. Проводиться в 2 етапи:

I етап – виконання однієї з практичних навичок. Максимальна кількість балів, які отримує студент – 45;

II етап - усна відповідь на питання в білеті, яка містить 5 теоретичних питань. Максимальна кількість балів, які отримує студент – 35.

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенню вивчення модуля. До підсумкового контролю допускаються студенти, які відвідали усі аудиторні навчальні заняття з дисципліни, передбачені навчальною програмою, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Студенту, який не виконав всі види робіт, передбачені навчальною програмою, з поважної причини, вносяться корективи до індивідуального навчального плану і дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Розподіл балів присвоюваних студентам при вивченні модуля 1.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля 1 вираховується шляхом множення кількості балів (11), що відповідають оцінці “5” на кількість тем (10) і становить **110 балів**.

За індивідуальну самостійну роботу, види якої наведені в переліку індивідуальних завдань студенту нараховується **10 балів**.

Таким чином, максимальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля 1, становить **120 (110 + 10) балів**.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля 1 є **критерієм допуску до модульного підсумкового контролю** – тема 13, вираховується шляхом множення кількості балів (7), що відповідають оцінці “3”, на кількість тем у модулі (10) і становить **70 балів**.

Номер модуля, кількість навчальних годин/ кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Бали за виконання індивідуального завдання як виду СРС	* Мінімальна кількість балів
			Традиційні оцінки						
			“5”	“4”	“3”	“2”			
Модуль 1 90/3	№1	10	11	9	7	0	10	70	

Оцінювання поточної навчальної діяльності

Під час оцінювання засвоєння кожної теми модуля студенту виставляються оцінки за 4-х бальною (традиційною) шкалою. При цьому враховуються усі види робіт, передбачених методичною розробкою для вивчення теми. Студент має отримати оцінки з кожної теми.

При оцінюванні засвоєння кожної теми модуля студенту виставляється оцінка за 4-х бальною (традиційною) шкалою з використанням прийнятих в університеті **критеріїв оцінювання** для дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми.

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який глибоко і твердо засвоїв матеріал і послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов’язується теорія з практикою. При цьому у студента не виникає труднощів при зміні завдання, вільно справляється із задачами, питаннями та іншими видами використання знань, показує знання монографічної літератури, вірно обґрунтовує прийняття рішення, володіє різносторонніми навичками практичної роботи.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який твердо знає матеріал, грамотно і по суті відповідає його, котрий не допускає суттєвих помилок у відповіді на запитання, вірно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних питань і задач, володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, котрий має знання основного матеріалу, але не засвоїв його деталей, допускає помилки, недостатньо правильно формує, порушує послідовність у викладенні матеріалу і відчуває труднощі у виконанні практичної роботи.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, котрий не знає частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навички.

Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем у модулі.

Вага кожної теми у межах одного модуля в балах має бути однаковою, але може бути різною для різних модулів однієї дисципліни і визначатися кількістю тем у модулі.

Підсумковий бал за поточну діяльність визначається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу.

Оцінювання модуля

Оцінка за модуль визначається на підставі суми оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (ПМК) (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати під час вивчення кожного модуля становить 200 балів, в тому числі за поточну навчальну діяльність — 120 балів (60%), за результатами підсумкового модульного контролю — 80 балів (40%).

Оцінка з дисципліни “Моделювання анатомічної форми зубів” визначається загальною кількістю балів, які набрав студент на всіх практичних заняттях. Одержана сума ділиться на 2 і набрані бали конвертуються у 4-х бальну шкалу таким чином:

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 180 до 200 балів	«5»
Від 150 до 179 балів	«4»
Від 120 до 149 балів	«3»
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«2»

Примітка Ці критерії також застосовуються при визначенні оцінки за модуль за необхідності.

Оцінка з дисципліни FX, F (“2”) виставляється студентам, яким не зараховано хоча б один модуль з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка FX виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали модульний підсумковий контроль.

Повторне перескладання підсумкового модульного контролю здійснюється: під час зимових канікул та впродовж 2-ох (додаткових) тижнів після закінчення весняного семестру на 1 курсі за затвердженим графіком. Повторне перескладання підсумкового модульного контролю дозволяється не більше 2-х разів.

Оцінка F виставляється студентам, які не набрали мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допущені до модульного підсумкового контролю. Студенти, які одержали оцінку F по завершенні вивчення дисципліни, повинні пройти повторне навчання за індивідуальним навчальним планом.

Студенти, які навчаються на одному факультеті, курсі, за однією спеціальністю, на основі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
«A»	Найкращі 10 % студентів
«B»	Наступні 25 % студентів
«C»	Наступні 30 % студентів
«D»	Наступні 25 % студентів
«E»	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок «A», «B», «C», «D», «E» проводиться **деканатами** для студентів відповідного курсу та факультету, які навчаються за однією спеціальністю і **успішно** завершили вивчення дисципліни.

Студенти, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються, навіть після перескладання модуля. Такі студенти після перескладання автоматично отримують бал «E»

17. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

17.1. Основна:

1. Власенко А.З. Зуботехнічне матеріалознавство ; за ред. проф. Фліса П.С./ Власенко А.З., Стрелковський К.М. –К.: Здоров'я, 2004. –332 с.
2. Матеріалознавство у стоматології; за ред. проф. М.Д. Короля. -Вінниця: Нова книга. 2008.-240 с.
3. Рожко М.М. Ортопедична стоматологія/ Рожко М.М., Неспрядько В.П. –К.: Книга плюс, 2003. –552 с.
4. Копейкин В.Н. Зубопротезная техника. — М.: Медицина, 1987.

17.2. Додаткова:

1. Липченко В.А., Самусев Р.П. Атлас нормальной анатомии человека. — М.: Медицина, 1989.
2. Мороз А.Б. Изготовление металлокерамических конструкций. — СПб.: Человек, 2007. — 130 с.
3. Недорізанюк О.М., Тарасюк В.С., Компанець В.С., Дякова Л.С. Анатомія щелепно-лицьового відділу голови людини. — К.: Здоров'я, 1993.
4. Полянцева В.А. Нормальная физиология. — М.: Медицина, 1989.
5. Стрелковський К.М., Власенко А.З., Філіпчик Й.С. Зуботехнічне матеріалознавство. — К.: Здоров'я, 2004. — 332 с.
6. Фліс П.С., Банних Т.М. Техніка виготовлення знімних протезів. — К.: Медицина, 2008. — 256 с.
7. Фліс П.С., Власенко А.З. Технологія виготовлення зубних протезів з використанням керамічних і композитних матеріалів. — К.: Медицина, 2010.

17.3. Інформаційні ресурси

1. <http://www.zuby.in.ua/?p=1727>
2. Сервер дистанційного навчання БДМУ - <http://moodle.bsmu.edu.ua/>
3. Сайт МОЗ України - <http://www.moz.gov.ua>

18. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Максимів Олег Олегович – асистент кафедри ортопедичної стоматології к.мед.н.
2. Чепишко Світлана Іллівна – викладач фахового коледжу БДМУ.